INFORMACJA DLA PACJENTA

Choroba tętnic kończyn dolnych (PAD)

Jak rozpoznać objawy, na czym polega diagnostyka i które elementy leczenia zmniejszają ryzyko powikłań.

Co to jest choroba tętnic kończyn dolnych?

Choroba tętnic kończyn dolnych (PAD) najczęściej jest następstwem miażdżycy. Zwężenie lub zamknięcie tętnicy ogranicza dopływ krwi do mięśni i tkanek kończyny. PAD jest także markerem zwiększonego ryzyka zawału serca i udaru mózgu.

Najczęstsze objawy

- chromanie przestankowe: ból, kurcz lub zmęczenie łydki, uda albo pośladka pojawiające się podczas chodzenia i ustępujące po odpoczynku,
- zimniejsze stopy, osłabienie tętna i wolniejsze gojenie ran,
- w bardziej zaawansowanej chorobie: ból spoczynkowy, szczególnie w nocy,
- owrzodzenia, ciemnienie palców lub martwica w ciężkim niedokrwieniu.

> Nie każdy pacjent z PAD ma typowe chromanie. U osób z cukrzycą, neuropatią, ograniczoną sprawnością lub małą aktywnością objawy mogą być nietypowe albo słabo odczuwalne.

Jak potwierdza się rozpoznanie?

Badania przyłóżkowe

- ABI - wskaźnik kostka-ramię,
- w razie potrzeby TBI i ciśnienie palcowe,
- ocena tętna i stanu skóry oraz stopy.

Badania obrazowe

- USG Duplex Doppler tętnic,
- w wybranych sytuacjach angio-TK lub angio-MR,
- angiografia, gdy jest potrzebna do planowania leczenia.

Co ma największe znaczenie w leczeniu?

- zaprzestanie palenia tytoniu - jeden z najważniejszych elementów zmniejszających ryzyko powikłań,
- leczenie cholesterolu, ciśnienia i cukrzycy zgodnie z zaleceniami lekarza,
- leczenie przeciwpłytkowe lub przeciwzakrzepowe u odpowiednio zakwalifikowanych pacjentów,
- regularny trening marszowy - skuteczny sposób poprawy dystansu chodzenia w chromaniu przestankowym.

Trening marszowy

U pacjentów z przewlekłym objawowym PAD planowany trening chodzenia może poprawić sprawność i jakość życia. Najlepsze efekty daje regularny program, prowadzony w sposób bezpieczny i dopasowany do możliwości pacjenta.

Kiedy potrzebna jest rewaskularyzacja?

Angioplastyka lub leczenie operacyjne są rozważane przede wszystkim wtedy, gdy objawy istotnie ograniczają codzienne funkcjonowanie mimo odpowiedniego leczenia zachowawczego albo gdy występuje niedokrwienie zagrażające kończynie. Samo zwężenie widoczne w USG nie jest automatycznie wskazaniem do zabiegu.

Objawy alarmowe

> Pilna pomoc medyczna jest potrzebna, gdy kończyna nagle staje się bardzo bolesna, blada lub sina, wyraźnie chłodniejsza, pojawia się nagłe drętwienie lub osłabienie ruchu. Pilnej oceny wymagają również ból spoczynkowy, niegojąca się rana i narastająca martwica palców.

Dbaj także o serce i mózg

PAD jest chorobą ogólnoustrojową. Leczenie nie dotyczy wyłącznie nogi: równie ważne jest zmniejszanie ryzyka zawału serca, udaru mózgu i innych powikłań miażdżycy.

Ważne: Materiał ma charakter edukacyjny i nie zastępuje indywidualnej konsultacji lekarskiej. Zalecenia otrzymane od lekarza prowadzącego mają pierwszeństwo przed informacjami ogólnymi.
Źródła: 2024 AHA/ACC Multisociety Guideline for the Management of Lower Extremity Peripheral Artery Disease; European Society of Cardiology: Guidelines for Peripheral Arterial and Aortic Diseases (2024).